

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 684/2020. (VII.14.) számú határozata

Ügyiratszám: MN/8828-10/2020.

Ügyintéző: **személyes adat**

Telefonszám: **személyes adat**

E-mail: **személyes adat**

Tárgy: a kiskorúakat védő törvényi rendelkezések megsértése

Határozat

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a Radio Plus Kft.-vel (székhely: 1016 Budapest, Hegyalja út 7-13., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a **Rádió 1** állandó megnevezésű médiaszolgáltatásán 2020. április 2-án 6 óra 1 perctől sugárzott „**Balázsék**” című műsorszám közzétételével megsértette a műsorszámok korhatár-kategóriába sorolására és közzétételére vonatkozó törvényi előírásokat, ezért a **Médiaszolgáltatót 550 000 Ft, azaz ötszáz-ötvenezer forint bírsággal sújtja.**

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő **hét napon belül** köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00295141-00000024 számú pénzforgalmi számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírságigényét az adóhatóság útján érvényesíti.

A véglegessé vált döntés ellen annak közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Törvényszékhez (a továbbiakban: **Bíróság**) címzett, de a Médiatanácsához - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikus - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya, az azonnali jogvédelem a Bíróságtól kérhető. Tárgyalás tartása a Bíróságtól kérhető. A kereset a Bíróság harminc napon belül bírálja el.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz. A Bíróság egyszerűsített perben, a tárgyaláson kívüli elbírálás szabályai szerint jár el.

Indokolás

A Médiatanács állampolgári bejelentés nyomán, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdése alapján vizsgálta a Médiaszolgáltató Rádió 1 állandó megnevezésű médiaszolgáltatásán 2020. április 2-án 6 óra 1 perctől sugárzott „Balázsék” című műsorszámot.

A hatósági ellenőrzés során felmerült az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése.

A Médiatanács az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 104. § (1) bekezdése alapján az Mttv. 182. § ba) pontja szerinti hatáskörében 2020. május 12-én hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben. A Médiatanács az Ákr. 104. § (3) bekezdése alapján az 453/2020. (V. 12.) számú, MN/8828-6/2020. ügyiratszámú végzésével értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindításáról és a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint az Ákr. 5. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról és az Ákr. 33. §-a szerinti iratbetekintési lehetőségéről, valamint kötelezte, hogy tegyen nyilatkozatot az ügy érdemével kapcsolatban.

Az elektronikus úton megküldött végzést a Médiaszolgáltató 2020. május 15-én vette át. Nyilatkozata 2020. június 22-én érkezett.

A Médiaszolgáltató az eljárás megszüntetését kérte, mert álláspontja szerint a műsorszám közzétételével nem sértette meg az Mttv. 9. § (5) bekezdését és a 10. § (1) bekezdés c) pontját, a műsort „*a korhatárnak megfelelően a kiskorúak értelmezni tudták*”.

A Médiaszolgáltató másodlagosan azt kérte, hogy a Médiatanács tekintszen el súlyosabb szankció alkalmazásától.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a hatósági ellenőrzés megállapításai, a műsorszám meghallgatása és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A vizsgált műsorszám

A „Balázsék” című műsorszám hétköznap reggelenként jelentkező szórakoztató, interaktív ébresztőműsor. Műsorvezetői: Sebestyén Balázs, Vadon János és Rákóczi Ferenc. A hallgatók bevonásával zajló beszélgetéseket hírek, hirdetések és zeneszámok szakítják meg.

A vizsgált adást a műsorvezetők nem a stúdióból, hanem az otthonukból (önként vállalt karanténból) vezették.

A műsorszám fő témája a koronavírus következtében kialakult helyzet elemzése, az erről való híradás volt.

Az adás elején szó esett a Kiállítás Pillanata című kezdeményezésről, majd a koronavírus nemzetközi szintű terjedéséről beszélgettek.

Ezt követően elmondták, hogy a szakállviselés manapság veszélyes, mert megtapadnak benne a baktériumok, illetve ellehetetleníti a hatékony gépi lélegeztetést.

Ennek kapcsán Sebestyén Balázs megjegyezte, hogy Vadon Jani körszakálla úgy néz ki, mintha „megevett volna egy pinát” (06:20:12). Vadon Jani tovább fűzte a gondolatot, hogy inkább úgy néz ki, „mintha még folyamatban lenne ez az étkezés (...) még nem fogyasztottam el teljesen, rajta vagyok az ügynön, benne vagyok a frühstück-ben”.

Később a hallgatói üzeneteket vitatták meg, köztük az automata szolárium működését és az online szülői értekezlet mikéntjét.

Külföldön élő hallgatókkal is megtárgyalták a koronavírussal kapcsolatos híreket, például egy New Yorkban élő magyar férfivel elemezték a helyi állapotokat, majd egy Svédországban élő nő számolt be a tapasztalatairól.

A műsort rendszeresen játékkal szakították meg.

A műsorszám harmadik órájában, 8:17:44 és 8:54:10 között került adásba a „Sekrestyés atya gyóntat” című rész, amelyben a veszélyhelyzet miatt otthon rekedt hallgatók a bezártság következtében elkövetett „bűneiket” gyónhatták meg a műsorvezetőnek.

A szegmens felvezetője, amelyben a műsorvezető egyértelműen megfogalmazta, hogy milyen témák megjelenésére számít, 7:58:49-kor (a műsorrészt megelőző reklámszünet előtt) hangzott el: „*Sekrestyés atya megnyissa a gyóntást? Indítsuk el a gyóntást? Heti egy gyónási lehetőségetek van. Parázna gondolatok, üvöltözés a gyerekekkel, pajzán gondolatok, túl sok pornó, veszekedés a feleségeddel, kamuból elment futás, amikor nem is futottál, hanem lementél, és ittál egy felest. Tessék gyónni! Milyen bűnöket követtetek el a karanténban? Milyen gondolataitok voltak, milyen bűnös szándékaitok, milyen bűnös cselekedeteitek voltak? Meg lehet gyónni név nélkül is nyugodtan, nem kell aláírni. Könnyíthettek egy kicsit a lelkiismereteken, jó? Karantén bűnökre vagyunk kíváncsiak. Gyónjatok gyermekeim, Sekrestyés atya mindenkit meghallgat!*”

A hallgatóktól számos olyan üzenet érkezett, amelynek a szövegezése és a műsorvezetői oldalról történő feldolgozása direkt módon utalt szexualitásra. Szó esett a házastárs megcsalásáról, a folyamatos maszturbálásról (egy hallgató arról vallott, hogy vízhólyagos lett a tenyere), az online értekezlet közbeni szexről és az édes hármusról is.

A kifogásolt tartalmak:

06:20:12-06:20:36

Sebestyén Balázs: „*Egy Vágó István-szerű körszakáll, mintha éppen most ettél volna meg egy pinát, úgy nézel ki.*” (harsány nevetés)

Vadon Jani: „*Bárcsak így lenne, kedves barátom. Bárcsak így lenne...*”

Sebestyén Balázs: „*Tehát a legénytolltól ez még messze van azért... Olyan körszakállad van, érted...?*”

Vadon Jani: „*Inkább úgy, mintha még folyamatban lenne ez az étkezés (...) még nem fogyasztottam el teljesen, rajta vagyok az ügynön, benne vagyok a frühstück-ben.*”

08:25:18-08:25:59

Sebestyén Balázs: „*Gyónnom kell, alig várom, hogy a férjem elmenjen dolgozni, akkor a szeretőmmel beszélek órákat telefonon, este sétálni megyek, mondván, kiszellőztetem a fejem, és akkor is folytatódik az enyelgés telefonon. Sajnos home office-ban dolgozok, nem tudunk találkozni.*”

Bár egyszer, mondván, átmegegyek a barátnőmhöz, a szeretőmhöz mentem. Oldozz fel! - írta Móni. Te jó Isten! Mi történik itt?"

Rákóczi Feri úgy tett, mintha a feleségét szólítaná, akit szintén Móninak hívnak, amire általános derűtség hangjai voltak hallhatók.

Sebestyén Balázs: *„Oldozz fel Atyám, vízhólyagosra rejszoltam a tenyerem! Ajj-jaj-jajj gyermekem, nagyon nagy bűnök ezek.”*

08:29:46-08:30:15

Sebestyén Balázs: *„Nagyon ügyesek vagytok, nagyon jó ütemben mondtátok ministráns fiúk, ezért a gyónás után bejöhettek hozzám az öltözőbe, levenni a reverendámat. Segíteni! Hallod, Jancsika? Hallod, Ferike?"*

Rákóczi Feri: *„Oh, jó vagyok így... Én haza tudok menni..."*

Vadon Jani: *„Nekem ellenőrizni kell a harangkötelet.”*

Sebestyén Balázs: *„Várlak benneteket nemsokára!"*

Vadon Jani: *„Sajnos én nem érek rá. Le kell törölgetnem Szent János szobrát ott hátul!"*

Sebestyén Balázs: *„Várlak benneteket, hogy segítsetek levetkőzni!"*

Vadon Jani: *„Ki kell válogatnom az avas ostyát, sajnos most nem érek rá. Feri pedig misebort hoz.”*

08:45:30-08:46:15

Sebestyén Balázs: *„Oldozz fel Atyám, vétkeztem. Titokban a sógornőmet is kezelgetem az autóban, nem csak a feleségemet az ágyban. Óóóóó... Várjál, akkor ő most kicsoda? A feleségem testvére? Uhhh... Ez még nekem is sok. Mi lett veletek keresztény lelkek? Hogy a feleséged húgát vagy nővérét?"*

Rákóczi Feri: *„Jön egy kis vírus, egyből megőrül mindenki.”*

Vadon Jani: *„Izgalmasan hangzik!"*

Rákóczi Feri: *„Figyi, próbáld meg a családegyesítést! Hármásban.”*

Sebestyén Balázs: *„Hát, próbáld már meg, hátha... Azért egy nővér meg egy hóg az ágyban ... Na, hát ezért az bakancslista lehet, nem? Ha olyan a hóg, vagy olyan a nővér, hát ugye, ki tudja..."*

Vadon Jani: *„Nem panaszkodunk.”*

08:49:47-08:50:12

Sebestyén Balázs: *„Oldoztatok fel! Egyre jobban kívánom a feleségemet és egyre kevésbé a rosszlányokat! Várjál, itt mi lehet? Nem tud elmenni a vírus miatt oda hozzájuk? Vagy csak nézegetni nem tudja őket, ráfanyalodott a feleségére, és rájött, hogy jó a szex?! Az asszonnyal a karanténban?"*

Rákóczi Feri: *„Valószínűleg eddig máshogy pótolta az asszonnyal való szexet. Ugye?"*

Vadon Jani: *„Vagy a máshol szerzett rutint, most már át tudja ültetni a saját életébe is.”*

Rákóczi Feri: *„Igen, ott megtanult jónak lenni.”*

08:51:07-08:51:36

Sebestyén Balázs: *„Én online értekezlet közben szexeltem egy ordenáré nagyot. Brigi írja nekünk.”*

Rákóczi Feri: „Egészségedre!”

Sebestyén Balázs: „Jujj, ebben van valami, hogy ott vannak a többiek, akik figyelnek, elfordítod a laptopot, lekapcsolod a hangot, te hallod őket, ők nem hallanak téged, te közben szexelsz, de közben hallod, hogy ők miről beszélnek, néha bekérdeznek...”

Rákóczi Feri: „Közben a főnök megkérdezi, hogy Brigi itt vagy? I-i-igen!” Lihegő hangon utánozta az aktust, majd a többiek is bekapcsolódtak, és egymást túlszárnyalva, lihegő hangokat hallattak.

08:53:31-08:54:10

Sebestyén Balázs: „Hol vagyok én a titokban Pilóta keksz-zabálásommal ehhez képest, hogy csalják az asszonyt, a testvérével szexelnek, állandóan pornót néznek, kocsiban maszturbálnak, bűnös gondolataik vannak? Ehhez képest azt gondolom, tiszta a lelkünk gyerekek.”

Vadon Jani: „Neked aztán maximálisan, mert ha még esetleg vanília karika lenne, aminek a közepén ott van egy luk...” (felnevettek a műsorvezetők)

Vadon Jani: „És az egyik oldala csokis, annak a luknak. Akkor az árukapcsolás miatt azt gondolhatná az ember, hogy más típusú gondolataid is vannak.”

Sebestyén Balázs: „Az a baj, hogy az a luk, érted, az a luk, az kicsi nekem az a luk, te! Szóval az a vanília karika jó az, csak rászorul... Rászorul, érted?”

Rákóczi Feri: „Jó az egy idő után.”

2. Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértése

A Médiaszolgáltató a műsorszámot a III. korhatár-kategóriába sorolta, azaz „tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott” programként sugározta. A korhatári figyelmeztetés 06:01:07-kor, közvetlenül a műsorszignál előtt hangzott el.

A műsorszámok korhatári kategóriába sorolásának szempontjait az Mttv. 9. §-a határozza meg.

Az **Mttv. 9. § (4)** bekezdése szerint:

„Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.”

Az **Mttv. 9. § (5)** bekezdése értelmében:

„Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.”

A két törvényhely összevetése alapján megállapítható, hogy míg a jogalkotó a III. kategóriába tartozó korcsoport esetében nem nevesítette azokat a jelenségeket, amelyek a személyiségfejlődésre ártalmasak lehetnek, a 12 és 16 év közötti korcsoport esetében potenciálisan káros elemként kiemelte az erőszakra és szexualitásra utalást, illetve az erőszakos konfliktusmegoldás középpontba helyezését. A jogszabályhely „különösen azáltal” fordulata arra utal, hogy az ártalmas tartalmakat nem kimerítően sorolta fel a jogalkotó. A kedvezőtlen hatást a nevesített tartalmakon kívül más elemek, tartalmak is kiválthatják.

A klasszifikációhoz támpontot nyújtó médiatanácsai ajánlás¹ a III. korhatári kategória ismérveinek felsorolásánál, a szexualitás ábrázolásával kapcsolatban kifejti:

*„... a médiaszolgáltatóknak figyelemmel kell lennie arra, hogy a serdülők szexualitáshoz való viszonyát még számos ellentmondásos elképzelés, frusztráció, bizonytalanság és tapasztalatlanság jellemzi. A nemiséggel kapcsolatos beállítottsághoz még gyakran szorongás és negatív attitűdök kapcsolódnak. Nincsenek még felkészülve arra, hogy a szexualitás közvetlen vagy nyers megjelenésének hatására kialakuló feszültségeiket minden esetben megfelelően értelmezzék és kezeljék, ezért a **szexualitás direkt ábrázolása - sem képileg, sem verbálisan - ennek a korosztálynak még semmiképpen nem ajánlott**. Emellett a serdülés időszakára a nemi szerepek eltanulását elősegítő példaképek keresése a jellemző, aminek a média fontos forrásává válhat. Ezért különösen kerülendőek többek között az olyan műsorszámok, amelyek a nemi szerepeket illetően negatív kliséket terjesztenek, torz magatartásmintákat közvetítenek, a partnerkapcsolatban nem az egyenrangúságot hirdetik, illetve társadalmilag elfogadottnak állítják be a csak szexuális célra létező, érzelemmentes kapcsolatokat és a promiszkuitást. A médiatartalmakban megjelenő életvezetési modellek erősen hatnak a serdülőkre, így a televízió keresztül könnyen elérhető szexuális információ akkor nem rejt veszélyeket, ha az a kiskorú fejlődési szintjének megfelelően nyújt tájékoztatást.”*

Az aggályos témák ábrázolása körében kifejti a klasszifikációs ajánlás: *„... a felnőtt témák tárgyalása akkor megengedhető ebben a korhatár-kategóriában, ha azokat a kibontásukban megfelelő körültekintéssel és érzékenységgel kezelik. (...) **A média által nyújtott modellek sok esetben elfogadottak és népszerűek (...).**”*

A műsorszám kiskorúakra gyakorolt lehetséges káros hatásának mérlegelése során a Médiatanács a következő, a bírósági és hatósági gyakorlatban megfogalmazott szempontokat, alapelveket veszi figyelembe:

A kiskorúak különös védeltséget igényelnek a média hatásaival szemben (Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.37.507/2001/5. számú eseti döntése).

A Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.085/2014/5. számú ítélete értelmében: *„a kiskorúak védelme során egyértelműen abból kell kiindulni, hogy nem a felnőttek szintjén értékeli a látottakat, vagyis ilyenkor mindig a védendő korosztály változó, kialakulóban lévő habitusát kell alapul venni. Ebből következően, ahogy arra az alperes is utalt, nem a műsorszám kiskorúakra gyakorolt tényleges hatását kell vizsgálni, hanem azt, hogy a közzétett jelenetek alkalmasak lehetnek-e a kiskorúak egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására (hiszen e törvényi rendelkezések esetében a jogalkotó nem kívánt meg eredményt).”*

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 23.K.32.520/2013/10. számú ítéletében a következőket rögzítette: *„A védendő korosztály nagyon érzékeny, változó, könnyen befolyásolható korban van, ekkor alakulnak ki és rögzülnek a későbbi pszichés és szocializációs attitűdjei. Ebben a korban rendkívül fogékonyak az őket ért különféle behatásokra, káros üzenetekre, adott esetben komoly megértési, feldolgozási problémákat okozhatnak számukra, hogy a szereplők által tanúsított viselkedésmódok közül melyek azok, amelyek követendőek, amelyek elítélendő magatartásformák.”*

¹ „A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című ajánlás

A műsorszámok napközbeni közzététele akkor elfogadható, ha egyáltalán nem jelenik meg bennük ártalmas elem (Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.147/2010/4., Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.514/2010/9.).

A Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.178/2006/4. számú ítélete rögzítette először, hogy „A műsorszám magasabb korhatári kategóriába történő besorolására abban az esetben is szükség van, ha csak fennáll a lehetősége annak, hogy a kiskorúak számára káros hatást gyakorol. Ebből következően nem a műsorszám kiskorúakra gyakorolt tényleges hatását kell vizsgálni, hanem csupán annyit, hogy a közzétett jelenetek alkalmasak lehetnek-e a kiskorúak egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására.”

A fentieket több bírósági ítélet megerősítette, többek között a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.31531/2013/4. számú döntése, amely azt is kifejtette, hogy a ténylegesen bekövetkező, negatív hatások nem reparálhatók, ezért szükséges a minimálisra csökkenteni a kockázatot: „Az adott műsor alkalmassága a veszély vagy hátrány előidézésére már elegendő a jogsértés megállapításához. Az esetleg bekövetkező negatív mentális változások, hatások utólag más sok esetben nem vagy csak nagyon nehezen kompenzálhatók (...), ugyanis jóval később manifesztálódik az esetleges negatív következmény.”

„Az adott korosztály esetében a lehető legmesszebbmenőkig minimalizálni kell az esetleges kockázatokat és veszélyeket, különös tekintettel arra, hogy az esetleg bekövetkező hátrányok, negatív hatások később már nem, vagy csak nagyon nehezen orvosolhatók.”

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszámban – a jelen határozat 1. pontjában szó szerint ismertetett műsorrészekben - halmozottan fordultak elő szexuális utalások.

A műsor egyik fő eleme, a szereplők (műsorvezetők) egymás közötti élcelődése a műsor legelején (06:20:11) szexuális tartalmú viccelődésként jelent meg (utalás az egyik résztvevő szakállára, és az ebből kibontakozó beszélgetés).

A „Sekrestyés atya gyóntat” szegmensben igen gyakoriak voltak a szexuális utalások.

Ezek egy része ugyan közvetett, de a Médiatanács álláspontja szerint az érintett korosztály számára könnyen dekódolható volt. Ilyennek tekinthető a ministráns fiúkra való utalás a 08:29:46 és 08:30:15 közötti beszélgetésben, vagy a vaníliás karikáról szóló eszmecsere 08:53:31 és 08:54:10 között.

Ugyanebben a műsorrészben számos direkt szexuális utalás is elfordult. Többben a házastárs megcsalásáról számoltak be (pl. 08:25:18). Egy hallgató megosztotta a nyilvánossággal, hogy gyakran létesít szexuális kapcsolatot a felesége testvérével (08:45:30). A műsorvezetők látszólag megütköztek, majd arról beszéltek, hogy ezt hármásban is érdemes lenne megpróbálni („...Azért egy nővér meg egy hűg az ágyban...”). A műsorvezető ezt bakancslistás élménynek nevezte.

Egy másik hallgató megírta, hogy online értekezlet közben volt együtt a párjával „*En online értekezlet közben szexeltem egy ordenáré nagyot.*” (08:51:07). A műsorvezetők hosszasan tárgyalták egy ilyen esemény lehetséges izgalmaikat, illetve - bemutatva veszélyeit - egymást túllicitálva utánozták a szexuális együttlét hangjait.

A műsorrész lezáró értékelés során (08:53:31) a műsorvezető elmondta, hogy korábban (a Sekrestyés atya gyóntat heti egyszer jelentkező műsorrész) nem voltak ilyen fajsúlyú bűnök, hogy „*csalják az asszonyt, a testvérével szexelnek, állandóan pornót néznek, kocsiban maszturbálnak, bűnös gondolataik vannak*”, ezért úgy látja, továbbra is nagy szükség van a „gyóntató” tevékenységükre. Ennek alapján tehát a műsorrész célja a szexről való beszélgetés, a szexuális extrémításokkal, túlzásokkal (egy hallgató például azért kért „feloldozást”, mert az önkielégítéstől vízhólyagos lett a tenyere) való szórakoztatás.

A klasszifikációs ajánlás a 12-16 évesek pszichés-mentális fejlettségi szintjénél kifejti, hogy a korosztály tagjait a szexualitással kapcsolatos ellentmondásos elképzelések, frusztráció, bizonytalanság és tapasztalatlanság, illetve a nemiséggel kapcsolatos szorongás és negatív attitűdök jellemzik. A Médiaszolgáltatónak szem előtt kell tartania, hogy a gyermek fejlődésében meghatározó jelentősége van a serdülőkornak, miután erre az időszakra tehető a gyermek világvilágának és értékrendszerének kialakulása.

A 12-16 év közötti korosztály fejlődésének lényeges jellemzője, hogy a médiatartalmak befogadásakor a különösen feltűnő elemek ragadják meg a figyelmüket, amilyen például az erőszak vagy a szexualitás. A nem megfelelő kontextusban szereplő szexuális utalások egyértelműen alkalmasak arra, hogy a védett korosztályt megzavarják, illetve, hogy a még alakulóban lévő szexuális értékrendet elbizonytalanítsák.

E korosztály továbbá igen fogékony a vizsgált műsorszám által közvetített üzenetekre, hiszen a kamaszkor jellemzője a mintakeresés, a személyiség még alakulóban, fejlődésben van. A minta utáni tanulás, a példaképkeresés folyamatában kimutatottan óriási a média hatása. A Médiaszolgáltató felelőssége ezért különösen nagy a tekintetben, hogy milyen mintákat tár a védendő korosztály tagjai elé. A nemi érés időszakában lévő serdülők fokozott mértékben érdeklődnek a szexualitással összefüggő kérdések iránt, és az azonosulási mintákat az őket körülvevő környezetben keresik. E téma feldolgozása éppen emiatt nagy körültekintést igényel.

Ez a követelmény az elemzett műsorszámokban nem valósult meg. Az erőteljes szexuális utalások kontextusa, üzenete, és az eszközrendszer, amelynek kíséretében ezek megjelentek (hangos nevetések, kétértelmű megjegyzések), nem segítette a kamasz gyermekeket a helyes értelmezésben. A műsorszám olyan felnőtt témákkal foglalkozott, amelyet megfelelő élettapasztalatok hiányában a 12-16 év közötti korosztály tagjai tévesen értékelhettek.

A szexualitást feldolgozó műsorszámok korhatári kategóriájának megállapítása során fontos szempont a műsorvezetők hozzáállása, viszonyulása a témához. A vizsgált esetben a beszélgetés résztvevői nem törekedtek a visszafogottságra, rendszerint eljátszották, eltúlozták a hozzászólásokból meglevő történeteket, így erősítették azok hatását.

Hangsúlyozza a Médiatanács, hogy a magasabb korhatári kategóriába sorolást nem önmagában a szexualitás jelenléte indokolta, hanem az előbb részletezett kontextus és eszközök, amelynek keretei között a téma megjelent.

A nemiség ilyen összefüggésben történő tárgyalása a nemi érés időszakában lévő korcsoport egészséges fejlődését károsan, a szexualitáshoz való hozzáállását negatívan befolyásolhatta.

A Médiatanács rögzíti, hogy a Médiaszolgáltató a nyilatkozatában a hatósági ellenőrzés megállapításaira érdemben nem reagált. Előadta, hogy álláspontja szerint a műsorszám klasszifikációja helyes volt, azt a korhatárnak megfelelően a kiskorúak értelmezni tudták, azonban erre vonatkozó indokait nem fejtette ki.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám közzétételével a Médiaszolgáltató egy alkalommal megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdését.

3. Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontja értelmében:

„A IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé.”

Az idézett rendelkezés értelmében a IV. korhatár-kategóriába tartozó műsorszámok kizárólag a késő esti műsorsávban, 21 óra után sugározhatók.

Tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató a műsorszámot 6.00 órai kezdettel tette közzé, egy alkalommal megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontját is.

A Médiatanács a jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmény megállapítása során az alábbiakat vette figyelembe:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdése értelmében:

„Amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal – a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett – legfeljebb harminc napos határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, illetve a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése szerint (első mondat):

„Az (1)-(3) bekezdés alkalmazásában ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”

A Médiatanács jelen határozat meghozataláig a következő esetekben állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben az **Mttv. 9. § (5)** bekezdésének és a **10. § (1)** bekezdés **c)** pontjának megsértését:

Határozat	Jogsértés időpontja	Műsorszám címe	Jogkövetkezmény
1305/2018. (XI. 27.)	2018. VII. 9., VIII. 21. (2 alkalom)	Balázsék	Mttv. 187. § (3) – 500 000 Ft (jogsértésenként 250 000 Ft)
168/2019. (II. 12)	2018. szeptember 11.	Balázsék	Mttv. 187. § (3) – 350 000 Ft
715/2019. (VI. 4.)	2019. IV. 8., 9., 13. (3 alkalom)	Balázsék	Mttv. 187. § (3) – 1 050 000 Ft (jogsértésenként 350 000 Ft)
58/2020. (I. 28.)	2019. VIII. 30.	Balázsék	Mttv. 187. § (3) – 350 000 Ft

A jogsértés ismételtsége megállapítható, mivel az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdése c) pontjának megsértését megállapító 715/2019. (VI. 4.) és 58/2020. (I. 28.) számú határozatok alapjául szolgáló jogsértéseket a jelenleg tárgyalt jogsértés időpontját (2020. április 2.) megelőző 365 napon belül követte el a Médiaszolgáltató.

A gyermekeknek és a kiskorúaknak az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértését, így jelen jogsértéseket is, a Médiatanács súlyos törvénysértésnek tekinti, amelyet a Fővárosi Törvényszék is megerősített a 3.Kf.650.160/2016/5. számú ítéletében.

Mindezek alapján az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezménye nem volt alkalmazható.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 185. § (2) és a 187. § (2), valamint a (3) bekezdésének b) pontja jelenti:

„185. § (2) A jogkövetkezmény alkalmazása során a Médiatanács és a Hivatal az egyenlő elbánás elvét követve a fokozatosság és az arányosság elvére tekintettel jár el; a jogsértés súlyához, illetve ismétlődéséhez igazodóan alkalmazza a fokozatosság elvét, valamint az eset összes körülményéhez és a jogkövetkezmény által elérni kívánt célhoz képest arányos jogkövetkezményt alkalmaz.”

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal – a (7) bekezdés figyelembevételével – a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

(...),

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig,

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.”

A Médiatanács az Mttv. 187. § (2) bekezdésében felsorolt mérlegelési szempontok közül a jogsértés súlyát és ismételtségét vette figyelembe.

A Médiatanács továbbá mérlegelési jogkörében figyelembe vette, hogy a Rádió 1 (Budapest 96,4 MHz) hálózatos médiaszolgáltató, és a jogsértés idején hatályban lévő PJ/1398-6/2020. számú Hatósági Szerződés alapján 32 hálózatba kapcsolódó médiaszolgáltató közvetítette a jogsértő műsorszámot.

A Hatósági Szerződés 5.3. pontja kimondja, hogy „A hálózatos médiaszolgáltatásért a hálózatos médiaszolgáltató tartozik felelősséggel.” A Médiaszolgáltató a Rádió 1 (Budapest 96,4 MHz) adóján követte el a jogsértést, azonban a hálózatba kapcsolódás folytán a műsorszám jelentősen több hallgatót ért el.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdése szerinti további mérlegelési szempontok, így a jogsértés folyamatossága, időtartama, a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott érdeksérelem, kár és személyiségi jogsérelem, valamint a jogsértés piacra gyakorolt hatása jelen jogsértések vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (3) bekezdés bb) pontja értelmében ötvenmillió forint.

A 715/2019. (VI. 4.) és az 58/2020. (I. 28.) számú határozatok bírósági felülvizsgálata folyamatban van, ezért a bírságösszeg meghatározásakor a Médiatanács az 168/2019. (II. 12.) számú határozatban kiszabott bírságot (350 000 Ft) tekintette kiindulópontnak, és azt a fokozatosság és arányosság elve alapján 200 000 Ft-tal emelte.

A Médiatanács a Médiaszolgáltatót az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés bb) pontja alapján az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése miatt 550 000 Ft, vagyis összesen a kiszabható bírságmaximum (ötvenmillió forint) 1,1%-ának megfelelő összegű bírság megfizetésére kötelezte.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Art.**) 206. § (1) bekezdése alapján az adó késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napját követő naptól, mint kezdőnaptól, késedelmi pótlékot kell fizetni. Az Art. 209. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3) és a 164. § (1)-(2) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban **Pp.**) és az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) rendelkezései irányadóak. Az Ákr. 143. § (3) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján, ahol jogszabály a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálatát említi, azon közigazgatási pert kell érteni.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 12. § (1) bekezdése, a 13. § (3) bekezdésének aa) pontja, a 28.§-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének I) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák. A bírság megfizetésére és behajtására az Art. szabályai irányadók.

Budapest, 2020. július 14.

A Médiatanács nevében
Dr. Karas Monika
elnök

Kapják:

1. személyes adat